

μουσικής

ΠΟΛΥΤΟΝΟ ✓

ΤΕΥΧΟΣ 68 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2015 0,01 € ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ ΚΩΔ.7016

Στέφανος
Βασιλειάδης

Ιδιοκτησία - Έκδοση

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ
Ελληνικό Τμήμα Διεθνούς Οργανισμού
Σύγχρονης Μουσικής (ISCM)
Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη, 115 21 Αθήνα
τηλ./fax: 210 7256607

Συντακτική ομάδα

Σύμβουλος έκδοσης

Ιωσήφ Παπαδάτος

Συντονισμός ύλης

Στάθης Γυφτάκης*

Μαρία Χριστίνα Κριθαρά*

Ελένη Σκάρκου*

Κώστας Φλεριανός*

Αρχισυνταξία

Μαρία Χριστίνα Κριθαρά

Σχεδιασμός & Ψηφιακή Ανάπτυξη

Ελένη Σκάρκου

Καλλιτεχνική επιμέλεια

Μαρία Χριστίνα Κριθαρά

Ελένη Σκάρκου

Επικοινωνία - Διαφημίσεις

Μαρία Χριστίνα Κριθαρά

Οικονομικά,

δημοσιογραφική έρευνα

Κωνσταντίνος Φλεριανός

Μόνιμοι συνεργάτες

Μαρία Θεοφίλη

Γεωργία Καλοδίκη*

Λεωνίδα Κανάρης*

Άση Κονδυλίδου

Μαϊκίνας, Νίκος Παναγιωτάκης*

Νίκος Ροδίτης

Πέτρος Στεργιόπουλος

Θωμάς Ταμβάκος*

Συνεργάτες τεύχους

Απόστολος Κώστος

Φώτης Πέζος, Μαρίνα Τζούλη*

Βασίλης Χατζηκωνσταντίνου

Εξώφυλλο

Ελένη Σκάρκου

Μαρία Χριστίνα Κριθαρά

Φωτογραφικό υλικό:

Αρχαία: Θόδωρου Αντωνίου*

Έβη Βασιλειάδη

Βασίλη Χατζηκωνσταντίνου

Ένωσης Ελλήνων Θεατρικών

και Μουσικών Κριτικών

Γλωσσική επιμέλεια

Φανή Κοσώνα

Μαρία Χριστίνα Κριθαρά

Μετάφραση κειμένων

Μαρία Θεοφίλη

Μαρία Χριστίνα Κριθαρά

Συνδρομές - Διαφημίσεις

Χανιώτου 17, 154 52, Ψυχικό

Μ. Χ. Κριθαρά: 210 6713086

Εκτύπωση - Παραγωγή

ΦΩΤΟΛΙΟ & ΤΥΡΙΚΟΝ Α.Ε.

Κηφισσού 159, Αθήνα

τηλ. 210 3470808, email: fotoilio@tyricon.gr

(* μέλη της Ε.Ε.Μ.)

Η αναδημοσίευση κειμένων και υλικού επιτρέπεται μόνον κατόπιν άδειας της Συντακτικής Ομάδας ή του Δ.Σ. της Ε.Ε.Μ. Τα άρθρα του περιοδικού δεν εκφράζουν υποχρεωτικά τις απόψεις του Δ.Σ. της Ε.Ε.Μ. Οι επιλογές του περιοδικού αποτελούν ευθύνη της Συντακτικής Ομάδας. Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν απόψεις των συντακτών μας.

ISSN 2241-0007

Σ' αυτό το τεύχος

4. + θεσις

6. Ημερολόγιο

9. Ειδήσεις - Σχόλια

14. I.S.C.M 2014

16. Μουσική εκπαίδευση

18. "Και Ρόδο Μέσα μου Ποῦ"

21. Στέφανος Βασιλειάδης
αφιέρωμα

35. Ωδείο Lottner

38. Στις πηγές

41. Μουσικολογική έρευνα

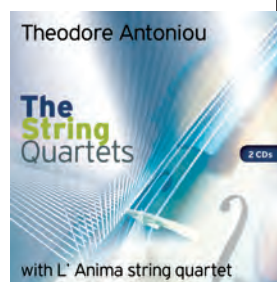
44. Polytonon in English

46. Σεμινάρια - Διαγωνισμοί

48. Βιβλιοπαρουσίαση

52. Οπτικές Ακροάσεις

54. Ανακοινώσεις

Μια ιστορία, δύο δώρα...

Καθιερωμένη συνήθεια πλέον στις αρχές κάθε νέου χρόνου, οι απολογισμοί γι' αυτά που τέλειωσαν και οι προσδοκίες γι' αυτά που θα έρθουν. Επειδή όμως, για τους περισσότερους από εμάς η ζωή είναι συνυφασμένη με την ακαδημαϊκή χρονιά, περισσότερο μας ταιριάζει ο Ιούλιος για τον απολογισμό και ο Σεπτέμβριος για τις προσδοκίες. Έτσι, μιά και η άλλη συνήθεια που συνοδεύει την αλλαγή του έτους είναι τα δώρα, θα μοιραστούμε μαζί σας μία ιστορία που ακούσαμε από συνάδελφο και αφορά στα δώρα που μπορείς να πάρεις από ένα παιδί, και μάλιστα εκεί που δεν το περιμένεις.

Μία από τις δυσκολότερες φάσεις στη διδασκαλία της μουσικής είναι, όταν προσπαθούμε να βοηθήσουμε τα μικρά παιδιά, ώστε να κατανοήσουν τη σχέση της μουσικής με τον χρόνο. Επιστρατεύουμε πολλούς τρόπους για να εξηγήσουμε ότι η μουσική εξελίσσεται όπως ένα παραμύθι ή ένα βιβλίο, και πως αντί για λέξεις, χρησιμοποιούνται συνδυασμοί ήχων και αντί για γράμματα, νότες και άλλα σύμβολα.

Η συνάδελφος λοιπόν, προσπαθεί να εξηγήσει σε μικρό μαθητή την έννοια του «μισού» χρόνου σε σχέση με τον «ολόκληρο», ώστε μετά να μπορέσει να του δείξει τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται για τις συγκεκριμένες έννοιες. Χρησιμοποιεί την ευρέως διαδεδομένη μέθοδο ενός πορτοκαλιού που κόβουμε στη μέση για να το μοιραστούμε, ώστε να του εκμαιεύσει την πολυπόθητη λέξη «μισό».

Ο πιτσιρικός όμως, δεν την προφέρει. Λέει διάφορα άλλα, όπως «θα φάω εγώ πορτοκάλι και θα φας και εσύ πορτοκάλι» ή «θα πάρω εγώ λίγο πορτοκάλι και θα πάρεις και εσύ άλλο λίγο», κ.ο.κ. Σε μία τελευταία προσπάθεια «κόβει» παραστατικά ένα πορτοκάλι, του δίνει το φανταστικό μισό και τον ξαναρωτάει τί είναι αυτό που κρατάει ο καθένας στα χέρια του.

Και ο μικρός μαθητής της λέει:

«Άστο δεν πειράζει, φάε εσύ όλο το πορτοκάλι και εγώ θα φάω μία μπανάνα!»

Αυτή η αναπάντεχη απάντηση του παιδιού, περιέχει κατά τη γνώμη μας δύο δώρα. Το ένα είναι προς τη συγκεκριμένη συνάδελφο, αλλά και προς κάθε συνάδελφο που θα βρεθεί σε ανάλογη θέση και θα αναγκαστεί να βρει διαφορετικούς τρόπους, για να εξηγήσει κάτι που, ως τότε, θεωρούσε ρουτίνα και αυτονόητο. Και όταν αναγκάζεσαι να γίνεις δημιουργικός, μόνο κέρδος αποκομίζεις.

Το δεύτερο δώρο είναι προς όλους εμάς, τους πολλές φορές αποκαρδιωμένους ή βαρυστημένους ενήλικες:

Όταν αισθανόμαστε ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς έναν δρόμο που δεν θέλουμε να διαβούμε, ή μας πιέζουν, ή είμαστε απογοητευμένοι από απολογισμούς που δεν μας αρέσουν, πάντα υπάρχει ένας άλλος (δημιουργικός) τρόπος, μέσα από τον οποίο μπορούμε να δούμε - και κατ' επέκταση να οδηγήσουμε - τα πράγματα.

Μόνο που δυστυχώς, θα μας πάρει πολύ περισσότερο χρόνο απ' ότι του πιτσιρικού, για να τον βρούμε και να τον εκφράσουμε.

Καλή χρονιά.

polytonon

Nr. 68, January - February 2015

Owner - Edition

GREEK COMPOSERS' UNION
Greek Section of the International Society
for Contemporary Music (ISCM)
Vassilissis Sofias Av. & Kokkali Str.
115 21 Athens
tel. / fax: 210 7256607

Editorial Board

Supervisor

Joseph Papadatos*

Editor in chief

Maria Christina Krithara*

Research

Stathis Gyftakis*

Art Creative Director

Helen Skarkou*

Layout

Maria Christina Krithara*

& Helen Skarkou*

Subscriptions & contact

Maria Christina Krithara*

Research & Treasury

Constantine Flerianos*

Regular contributors

Georgia Kalodiki*

Leonidas Kanaris*

Assi Kondilidou

Mecaenas

Nickos Panagiotakis*

Nickolas Roditis

Petros Stergiopoulos

Maria Theofili

Contributors in this issue

Vassilis Chatzikonstantinou

Apostolos Kostios

Fotis Pezos

Marina Tzouli

Front page:

Helena Skarkou

Maria - Christina Krithara

Photographic material:

Archives of:

Theodore Antoniou,

Vassilis Chatzikonstantinou,

Stathis Gyftakis, Evi Vassiliades

Proof reading

Fani Kossona

Maria Christina Krithara

Translations

Maria Theofili

Maria Christina Krithara

Subscriptions & Advertisements:

17 Chaniotou Str., 154 52, Psychiko

M. Chr. Krithara: 210 6713086

Printing & Production

FOTOLIO & TYPICON S. A.

159 Kifissou Str., Athens

Tel. ++210 3470808, email: fotolio@typicon.gr

(* members of the Greek Composers Union)

In this issue

4. Editorial (+thesis)

6. Diary of events

9. News and Comments

14. I.S.C.M. 2014

16. Music Education

18. "... and plentiful rose in me..."

21. Stefanos Vassiliades - Homage

35. Lottner Conservatory

38. Back to the Sources

41. Musicological Issues

44. Polytonon in English

46. Seminars & Competitions

48. Book Presentations

52. CD Presentations

54. Announcements

ISCM 2014 in Poland

by Stathis Gyftakis, p. 14

In the present article, the author presents to the readers the "World Music Days Festival" which was organized by the International Society for Contemporary Music (ISCM) in Wrocław, Poland, between 3 and 12 October 2014. After describing the identity, the history and the aims of the Society, which is one of the most important international organizations for the promotion and the presentation of contemporary classical music, Gyftakis gives an interesting account of this year's festival. He informs us about several organizational matters (including the huge budgets required to organize the event), the composition competition that took place within the festival and the participations of Greek and Cypriot composers, as well as the election of new members of ISCM for this year.

The effects of learning music on individuals with learning disabilities, and a proposed teaching method

by Maria Michalopoulou, p. 16

The present article explains that an individual – usually, but not exclusively, a child – who faces a learning disability such as dyslexia, concentration difficulty or autism, can benefit greatly from learning music. After presenting evidence, which supports the claim that music lessons can indeed help such a person on a cognitive as well as on an emotional level, Michalopoulou, who is herself a piano teacher, proceeds to present some ways the teacher can use in order to help students with learning disabilities make the most of their music lesson.

"...and plentiful rose in me..." (Part IV)

A conversation with Theodore Antoniou

by Marina Tzouli, p. 18

The fourth part of the conversation between Antoniou and Tzouli begins with a discussion about Antoniou's Sense of absence (Stimmung der Abwesenheit), a work of 1968 setting poetry by Odysseas Elytis, and it continues with references to other important works from his oeuvre - including And plentiful rose in me, 11 Narrations, and Epitafios - that set Greek poets such as Solomos, Cavafy, Gatsos, Varnalis, and others. Antoniou's views on experimenting, on composing within the context of the time and place you live in, and on remaining true to your own vision, turn this conversation into a revelation of some really interesting insights into his compositional aesthetics.

Stephanos Vassiliades: a self - confession

by Stephanos Vassiliades, p. 21

The present issue hosts a series of articles dedicated to the composer and music teacher Stephanos Vassiliades, as a memoir on the occasion of the tenth anniversary of his death. We believe that the most apt way to begin with this homage to his memory, is by presenting a text written by himself. This is a very personal, moving self - confession which reveals how a talented and at the same time "underprivileged" man, was able to transform his disability into a strong driving force, which led to the full development of his unique charismas.

**A pan - artistic aesthetic education
by Stephanos Vassiliades, p. 22**

The text featured here is the abridgement of a speech Vassiliades delivered as part of a conference about primary education, which took place in 2001 in Chios. Speaking from the position of an educator with a fifty - year experience, Vassiliades develops to the audience his concept of an aesthetic education, which includes the synergistic use and encompassment of all the arts. According to Vassiliades's idea, education - especially in primary schools - should be pursued by placing the school teacher at the centre, and the teachers of music, art and theatre collaborating closely with him or her. In this way, an educational model is produced, which is based on the coexistence of all arts, and which also incorporates religious and philosophical worldviews, and uses as its frame of reference the ultimate expression of this coexistence, which is none other than the ancient Greek drama. This "pan - artistic" educational model can be achieved, Vassiliades argues, in the preparations for the school celebrations of several events throughout the year. The speech also reveals other interesting aspects of Vassiliades's thought; he talks about the need to return to oral communication and the importance of narrating a fairy - tale, the special needs and abilities of each individual child and the school's liberating or captivating role, the immense importance of being a good teacher, and the beneficial role of silence.

**Principles and foundations of a contemporary Greek education and culture
by Stephanos Vassiliades, p. 26**

In the present article, Vassiliades shares his experience as a long-time teacher and offers some main principles on the basis of which he believes Greek schools should function. The role of schools is not confined to the dissemination of knowledge, Vassiliades supports. There is a large number of other parameters which must be taken into account during the educational process; critical thought, imagination, resolution and diligence are only a few of the traits that school should be able to cultivate. Support of the individuality of each student and the promotion of social awareness are also crucial issues that should be addressed, in order to prepare young children to enter society as adults with a fully developed personality.

**Stephanos Vassiliades:
A deep and humane "pan - artistic" enterprise
by Petros Stergiopoulos, p. 28**

Stephanos Vassiliades left an important legacy through his compositional output and his music teaching. In this article, the author provides an introduction to Vassiliades's electronic music, which is an essential aspect of his compositional output and a field that, like his stage music, deserves to be researched thoroughly. Stergiopoulos uses interesting elements from a discussion he had with the composer's daughter, Evi, and he talks about the story and certain characteristics of electronic musical works such as "The Secret Songs of Silence" and "En Pyri". Through those, Vassiliades emerges as an artist who was sensitive to the expressive possibilities given to him by the use of tapes, and did not hesitate to experiment with the means that technology of the time could offer.

**Stephanos Vassiliades:
incidental music and music for the ancient Greek drama
by Maria Theofili, p. 30**

In the present article, the author presents the music Vassiliades composed for the theatre, focusing on his longtime collaboration with the two largest Greek theatrical institutions: the National Theatre and the National Theatre of Northern Greece. Vassiliades held the position of music director in both, and he contributed in numerous productions as a composer and as a music teacher. Theofili provides an account of Vassiliades's compositions written for the two theatres and she also includes several praising critical comments on his music, written on the press around the time that the plays were presented. For sure, this important aspect of Vassiliades's output that is his stage music deserves to be systematically researched in the near future.

**Globalization, and the fate of the Greek people.
A matter of personal choice.
by Stephanos Vassiliades, p. 32**

An expression of Vassiliades's increased social awareness, this article is concerned with the critical contemporary issue of globaliza-

tion and the "fate" that the Greeks can choose for themselves in the near future amidst all the rapid changes around them. The Greek people carry, as Vassiliades says, an immensely important cultural load, and it is really up to them to bring it to the future or leave it to be forgotten in the past. In a few years, being a Greek will be a matter of choice rather an inherited characteristic, and it will hopefully encompass all the best elements the Greek culture has to offer.

**The Lottner Conservatory during its first years
(August 1899 - January 1902)
by Vassilis E. Chatzikonstantinou, p. 35**

In the present article, Chatzikonstantinou offers an account of the first years of the Lottner Conservatory, an institution which was founded by the German pianist Lina von Lottner and which played a seminal role in the musical life of the country during the early twentieth century. The author discusses matters of administration, the character that the institution formed in its early years, the fees, the courses taught, as well as the reception of the first student concerts organized by the conservatory, which aimed at its promotion and the establishment of its fame.

**The sorrow over the timeliness of the past
by Apostolos Kostios, p. 38**

In this new series of articles, professor Kostios focuses on two texts written by the important composer, music teacher and critic Georgios Sklavos, and published in the newspaper "National Voice" ninety years ago. After providing an introduction on the life and work of Sklavos, Kostios republishes in the present article the first of two texts, titled "Greek Music abroad" and dated November 30, 1924. Sklavos's text is concerned with the problem of representation of Greek music abroad and the glaring lack of support on behalf of the official state politics - an issue that, almost a century later, seems painfully timely.

**Béla Bartók's Swan Song, part IV
by Fotios Pezos, p. 41**

In the final part of his article, the author writes about the third and last movement of Bartók's Concerto for Viola and Orchestra. Pezos first proceeds to a short formal analysis of the "Allegro Vivace", making several interesting remarks concerning the motives and the structural characteristics of the movement. He then includes a paragraph, in which he offers some thoughts on the preparation of the performance of the allegro vivace, and, finally, he dedicates the rest of the article to a comparative analysis of two recordings of the last movement - Menuhin's performance with the New Philharmonia Orchestra and Hong-Mei Xiao's performance with the Budapest Philharmonic Orchestra. A full bibliography for further reference is included at the end of the article.

**Book presentations
by Leonidas Kanaris, p. 48**

In this issue the following books are presented:

Beata Iwona Glinka: Works for solo flute by Greek composers (bookstars Editions, 368 pages). Choir works, translated by Dimitris Gkotsis and revised by Antonis Kontogeorgiou (Papagrighoriou - Nakas Editions, 89 pages). George Drossos: Antonio Vivaldi (S. I. Zacharopoulos Editions, 261 pages).

Education

Vassilis A. Mitropoulos: Harmonization of a melodic line (fagotto books Editions, 642 pages) Lucy Green: Listen and Play (fagotto books, 167 pages).

Repertoire (Panas Music Editions 2013 / 2014, Works by Greek composers). Charis Vrontos: Monologue for strings. Savvas Zannas: Concerto for Oboe and String Orchestra, Symphonie Nr. 1, String Quartet Nr. 9, Kallanda for Orchestra. Dimitris Themelis: Saxophone Quartet Nr. 2, String Quartet Nr 12, op 81, String Quartet Nr. 13 op 93, String Quartet Nr. 14 op. 95, String Quartet Nr. 15 op. 98.

Christos Bamiotis: Souvenir di Napoli. Costas Mylonas: Tango Nr. 1 for Symphonic Orchestra «A night in San Telmo», Valse Nr. 2 for Symphonic Orchestra «Ballet course».

**CD presentations
by Helena Skarkou, p. 52**

Theodore Antoniou: The String Quartet (2cd)

Eva Fambas: Greek Guitar Music

Rene Eespere: Respectus Music for/with guitar

Ένωση Ελλήνων Μουσουργών

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΟΕΤΗ

Τρίτη 20 - 1 - 2015, 20.30
Αντηχήσεις Παράλληλοι

Συναυλία με έργα της **Αθηνάς Παυλάκη - Πηρούνια:**

Το Πρώτο Φως - Adagio, Παραλλαγές σε ένα θέμα του Bach από τη Σουίτα I για σόλο βιολοντσέλο, Αντανάκλαση Αντιθέσεων, Αέναςος κύκλος - Οκτώ παραλλαγές, Αντικατοπτρισμός, Άγρια άνθη για τον Παγκανίνι.

Ερμηνεύει το σύνολο Altera Musa: Παναγιώτης Δράκος - φλάουτο, Δημήτρης Μαγκριώτης - βιολοντσέλο, Σωτήρης Πηρούνιαν - ηλεκτρικό μπάσο, Χρήστος Δεσποτόπουλος - ντραμς.
Μουσική Διεύθυνση: Αθηνά Παυλάκη - Πηρούνια.

Τρίτη 10 - 2 - 2015, 20.30

Αφιέρωμα στον Θόδωρο Αντωνίου
για τα 80 του χρόνια

**Friendly Encounters,
solo & chamber music around the flute**

Θα ερμηνευθούν τα έργα: *Lament for Michelle, Moto perpetuo, Trio Lyrico, Amfictyonia I, Trio, Friendly Encounters*. Επίσης, ο Γιώργος Χατζημιχελάκης θα γράψει ένα έργο ειδικά για τα 80 χρόνια του συνθέτη.

Σολίστ: Ιβόνα Γκλίνκα - φλάουτα, Κωνσταντίνος Γιοβάννης - όμποε, Κρυσταλία Γαϊτάνου - βιόλα, Νίκος Ζάρκος - κιθάρα, Ανδρέας Ζαφειρόπουλος - πιάνο, Μαξίμ Μανκόβσκι - βιμπράφωνο, Μαργαρίτα Συγγενιώτου - μέτζο σοπράνο.

Video art: Μιχάλης Τραυλός.

Ο Θόδωρος Καραθόδωρος θα παρουσιάσει τον δίσκο και το έργο του Θόδωρου Αντωνίου.

HELLENIC AMERICAN COLLEGE

Πέμπτη 29 - 1 - 2015, 20.30

Αφιέρωμα στον Μάνο Χατζιδάκι

Αγαπημένα τραγούδια, καθώς και έργα για πιάνο του συνθέτη.

Σολίστ: Άρτεμις Μπόγρη - φωνή, Βίκυ Στυλιανού - πιάνο.

Τετάρτη 25 - 2 - 2015, 20.30

The nightingale

Συναυλία αφιερωμένη στη μνήμη του Αργύρη Κουνάδη

● Θόδωρος Αντωνίου: *Odd couple*, για speaking bass ● Lowell Liebermann: *Σονάτα για κοντραμπάσο και πιάνο* ● Θωμάς Σλιώμης: *Τόπος ERRE* ● Γιώργος Χατζημιχελάκης: *Invention II* ● Αργύρης Κουνάδης: *Το ανδόνι*.

Σολίστ: Βασίλης Παπαβασιλείου - κοντραμπάσο, Φανή Αντωνέλου - σοπράνο, Άι Μοτοχάσι - πιάνο.

ΩΔΕΙΟ ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΑΣ

Τρίτη 13 - 1 - 2015, 20.30

Όπερα και Ψυχανάλυση

● Βέλα Βαρτόκ: *Το κάστρο του Κυανοπώγωννα* (6η πόρτα) ● Krzysztof Penderecki: *Οι διάβολοι της Λουντάν*, (σκηνή αρ. 1, μεταγραφή Ι. Βαλέτ) ● György Ligeti: *Le Grand Macabre* (τρεις άριες από την ομώνυμη όπερα) ● Ιωσήφ Βαλέτ: *Ego* (άριες από την 1η και 2η σκηνή).
Σολίστ: Μάιρα Μηλολιδάκη - σοπράνο, Ιωσήφ Βαλέτ - πιάνο.